

LAPINKÄVIJÄ

Hiidenvesi Laukkakalliolta

Rakkaudesta retkeilyyn

www.lapinkavijat.fi

HELSINGIN SEUDUN
LAPINKÄVIJÄT RY

2/2022

Helsingin Seudun Lapinkävijät ry:n jäsenlehti

Karjakaivon alamaja
WGS84 60° 17.911' 24° 35.090'

Karjakaivon ylämaja
WGS84 60° 17.873' 24° 35.004'

Kukasmaja
WGS84 67° 42.708' 24° 19.830'

Goados
WGS84 67° 42.679' 24° 19.823'

Kansikuva: Raija Hentman
Hiidenvesi Laukkakalliolta
Pääkslahden Laukkakallion lenkillä

ISSN 0788 - 625X

www.lapinkavijat.fi

Olemme Facebookissa
Helsingin Seudun Lapinkävijät

Olemme Instagramissa
helsinginseudunlapinkavijat

Sisältö

3	Pääkirjoitus	22	Kevon reitillä 1983 syksyllä
5	Toiminta	26	Piilopaikan jäljillä
9	Loma	29	Kirjareppu
12	Ajankohtaista	33	Rinkan pohjalta
14	Menneitä	37	Jäsenedut
16	Lahti, luontokaupunki	38	Yhdistystiedote

PKIRJOITUS

Olemme tyytyväisempiä yrittäessämme siivittää toisten onnellisuutta kuin tavoitellessamme vain omaa onneamme (Tiede-lehti 4/2022). Tulevana kesänä on hyvää tilaisuus siivittää yhteistä onnellisuutta ja päästä nauttimaan yhdessä tekemisestä. Kaikkien osallistuminen on tärkeää ja kaikenlaista tietoa, taitoa ja taidottomuutta tarvitaan. Työ tekijäänsä opettaa ja ryhmätyössä tutustuu uusiin ystäviin. Jos tekemisen ohessa osallistujien onnellisuus lisääntyy, niin mikäs sen parempaa.

Lapinkävijöiden toiminnassa yhteisöllisyydellä ja yhdessä tekemisellä on aina ollut suuri merkitys. Aikoinaan Karjakaivolla on touhuttu koko viikonloppu perjantai illasta sunnuntain viimeisen bussin lähtöön asti. Kukasjärvellä on rakennettu hirsikota ja remontoitu muita rakennuksia. Talkoot ovat välillä olleet vaativia. Aina ei ole aloittaessa ollut osaamista, mutta ratkaisut on löydetty kysymällä tai kokeilemalla. Myös yhteistyötahojen kanssa on tehty talkoita sekä etelässä että pohjoisessa. Touhuissa ja talkoissa on muodostunut monia syviä, läpi elämän kestäviä ystävyysuhteita.

Kesä 2022 on talkoiden aikaa tarjoten hienoja tilaisuuksia yhdessä tekemiseen ja uusiin ihmisiin tutustumiseen. Nuuksion tukikohtamme tarvitsee huolenpitoa. Ainakin alamajan portaat ja kuisti sekä rannassa oleva laituri kaipaavat uudistusta. Kesän talkoilu alkaa lauantaina 21.5. ja jatkuu siitä parin viikon päästä 4.-5.6.. Kesäkuussa meillä on varmaan jotain käsitystä siitä, kuinka paljon saamme aikaiseksi ja kuinka monet talkoot kesällä on. Parhaiten talkoiden ajankohdista pääsee selville lähtemällä itse mukaan tai ainakin seuraamalla kotisivuillamme olevaa tapahtumakalenteria.

Omien tukikohtien kunnaspidon lisäksi yhdistys virittelee talkoita yhteistyötahojen kanssa. Ainakin Uudenmaan virkistysalueyhdistys ja Metsähallitus ovat suunnitelmien kohteena. Lähtemällä mukaan toimintaan voit vaikuttaa missä ja miten toimimme sekä mitä teemme. Talkoot eivät ole pelkkää vasaranpauketta ja sahan soittoa, tarvitaan myös suunnittelua ja henkistä sekä fyysistä huoltoa. Jokaisella jäsenellä on arvokasta annettavaa yhteiseen toimintaan ja yhteinen toiminta lisää onnellisuutta.

Markus Pyhälä, pj
markus.pyhala@lapinkavijat.fi

Ilmestyy neljä kertaa vuodessa:

Helmikuun puolivälissä, touko-
kuun puolivälissä, syyskuun alussa
ja joulukuun alussa

Vastaava toimittaja: Soile Taskinen

tiedotustk@lapinkavijat.fi

Tiedotustoimikunta: Reijo Blomberg,

*Raija Hentman, Sakari Palo, Risto
Uljas*

Taitto: Sakari Palo**Aineisto:**

seuraavaan lehteen 24.7.2022
mennessä: *lehti@lapinkavijat.fi*

Ilmoitukset:

1/1 sivu	200 €
1/2 sivua	110 €
1/4 sivua	60 €

Neljästä peräkkäin julkaistusta sa-
masta ilmoituksesta veloitetaan vain
kolmen hinta. Mediakortti osoit-
teessa: *www.lapinkavijat.fi*

Painopaikka:

TKP Print, Vantaa Kielotie 20,
01300 Vantaa,
(09) 415 9 5400

Pankkiyhteys:

Nordea FI18 2142 1800 0138 42
Ei jäsenmaksuja tälle tilille

Viihteet:

Karjakaivon käyttömaksut	1999
Kukasmajan käyttömaksut	1025
Goados-kodan käyttömaksut	1038
Varustevuokrat	123

MobilePay numerot:

Karjakaivon käyttömaksut	19993
Goados-kodan käyttömaksut	23747
Kukasmajan käyttömaksut	94700
Varustevuokrat	77448

Sakari Palo

Storträsk

Haluatko liittyä jäseneksi

*www.lapinkavijat.fi ->Jäseneksikö ?
->Liittymislomake*

Tai ota yhteys:

jasenasiat@lapinkavijat.fi

Helsingin Seudun Lapinkävijät noudattavat järjestämissään tilaisuuksissa yleisiä korona-ohjeita. Tarkista eri tapahtumien tilanne tapahtuman vastuuhenkilöltä.

TOUKOKUU

La 21.5. klo 10–16 Korjaustalkoot Karjakaivolla

Aloitetaan rakennusten vaatimat korjaustyöt alamajalla. Tarkemmin saat tietoa lähempänä ajankohtaa: **Markus Pyhälä** 040 419 0967 ja **Antti Pasanen** 050 376 8590. Sekä lapinkavijat.fi-sivustolta ja yhdistyksen facebookista.

KESÄKUU

Pe 3.6. klo 17.00–20.00 Retkiruokaa lasten kanssa

Uutelan kämpällä Vuosaarella

HUOMAA muuttunut päivämäärä!

Kaikkihan sen tietävät, että ruokahetki on retkellä tärkeä. Tällä kursilla paneudumme ruoanvalmistukseen retkikeittimin yhdessä lasten kanssa. Kurssilla ateriat valmistetaan etukäteen kootuista annospaketeista, joissa on huomioitu erilaiset ruokarajoitukset. Ohjeissa on käytetty myös lihaa ja kalaa, joten kyse ei ole kasvisruoka- tai vegaaniruokakurssista. Tarkoitus on, että kaikki maistavat kaikkia valmistettavia ruokia ja että vanhemmat valmistavat ne yhdessä lasten kanssa.

Kurssille mahtuu kymmenen perhettä. Hinta on 10 €/aikuinen, lapset maksutta. Hintaan sisältyvät ruokatarvikkeet, keittimet, polttoaineet (sprii tai kaasua) sekä ruokaohjeet ja opastus. Tarkemmat tiedot kurssille varustautumisesta sekä kulkuohjeet lähetetään ilmoittautuneille sähköpostilla.

Ilmoittautumiset viimeistään maanantaina 23.5. **Sari Vikström-Kiviojalle** sähköpostiosoitteeseen vikstrom.kivioja@gmail.com. Ilmoittautuessa tulee ilmoittaa kaikki sopimattomat ruoka-aineet tai mainita, ettei sellaisia ole – muutoin emme tiedä että pyyntö on huomioitu. Lisätietoja antavat Sari (puh. 040 593 1019) ja kurssin toinen ohjaaja **Raija Hentman** (puh. 0400 380 606). EI ilmoittautumisia näihin numeroihin.

La–Su 4.–5.6. klo 10–16 Korjaustalkoot Karjakaivolla

Remontti jatkuu. Talkoopäivinä voidaan lämmittää sauna, sauna ja yöpyminen ovat talkoiden yhteydessä osallistujille maksuttomat.

La–Su 18.–19.6. Perheretki Vartiosaaren

Vietämme kesäviikonlopun Vartiosaarella, joka sijaitsee Itä-Helsingissä Laajasalon ja Tammisalonsaareen kinalossa. Sillattomana säilynyt Vartiosaari edustaa parinkymmenen ympärivuotisen asukkaansa kera nykymaailmassa harvinaiseksi käynnyttä saaristolaiselämänmuotoa. Saarella on 57 huvilaa, joista useimmat on vuokrattu erilaisille yhdistyksille. Vartiosaaren

luonto on säilynyt monimuotoisena ja yli puolet saaren pinta-alasta on luokiteltu arvokkaiksi luontokohteiksi.

Retken aikana tutustumme Vartiosaaren luontoon ja terveystuontopolkuun, saunomme, uimme, käymme tervehtimässä vuohia ja lampaita, grillaamme ja vietämme leppoisasti aikaa yhdessä. Käytössä on kajakkeja, märkäpukuja ja polkuveneitä. Retki sopii erityisen hyvin koululaisille ja teineille vanhempien. Lapsilla tulee olla hyvä uimataito, vastuu lasten vahtimisesta on vanhemmilla.

Majoitumme Vartiosaaren kesätoimintakeskuksessa, jossa käytössämme on päätalo Furubacka. Yöpymistilat ovat 4 hengen huoneissa. Voit myös halutesasi majoittua omassa teltassasi, yöpyjien määrä on joka tapauksessa rajattu 16 henkeen.

Mukaan tarvitset petivaatteet (lakana ja tyynyliina) sekä viikonlopun ruuat. Käytössämme on päärakennuksen hyvin varusteltu keittiö, josta löytyy kaikki tarvittava ruokailuvälineitä myöten. Vartiosaaren on yhteiskuljetus veneellä Laajasalosta. Retki on maksuton.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset 12.6. mennessä mielellään sähköpostilla, **Sari Haarala**, haaralasari@gmail.com tai 0400 808 911.

Ke 22.6. klo 17.30–19.30 Naistensauna Karjakaivolla

Yhdessä kevyesti. Tulethan ajoissa mukaan kantamaan vesiä ja puita. Laitetaan tulet ja odotellaan saunan lämpenemistä, ehditään tutustua ja jutustella. Saunan lämmitteää Sirkka Leppänen.

HEINÄKUUKU

La 23.7. klo 14–17 Lauantaisauna Karjakaivolla

Naisille ja miehille vuoro erikseen. Saunan lämmitysvuoron voi varata osoitteesta, talkootk@lapinkavijat.fi tai **Kaisa Peuramäki** 050 353 7637. Tarkista Kaisalta onko lämmittejä löytynyt.

ELOKUUKU

Pe–Su 5.–7.8. Saaristoretki Ahvenanmaan Kökariin

Kökar on Ahvenanmaan saariston ulommaisain saariryhmä, joka koostuu asutusta isommasta saaresta, jota ympäröivät tuhannet pienemmät saaret ja luodot. Matkailijoita eniten houkuttava piirre Kökarissa on sen majesteettinen luonto, joka on ulkosaaristossa usein karu ja kivinen, mutta sille on tyypillistä myös vehreät metsiköt, kauniit niityt ja suojaavat lahdet, joissa voi uida. Joillakin saarilla kasvaa paljolti lakkaa. Meri ja jäät ovat miljoonien vuosien ajan muovanneet kallioita ja synnyttäneet kauniita ja mielenkiintoisia muodostelmia ja kuvioita kiveen. Kuulusin näistä on ilmeisesti jo jääkaudella muovautunut "Kälskärskannen" Kälskärin saarella.

Viikonlopun aikana tutustumme Kökarin pääsaaren opastetulla kierroksella mm. Otterböten pronssikautiseen asuinpaikkaan, kirkkoon, fransiskaaniuostarin raunioihin ja Peders Aplagård -omenatilaan sekä teemme veneretken kreivin paratiisisaarelle Kälskäriin. Lisäksi on mahdollisuus tutustua omatoimisesti saaren luontoon esim. Kalenin luontopolulla. Majoitumme 2 hengen huoneissa Hotel Brudhällissa, joka on viihtyisä perhehotelli Kökarin vierasvenesatamassa.

Lähdemme Helsingistä perjantaiamuna ja palamme sunnuntai-iltana. Aikataulu tarkentuu, kun yhteysalusten aikataulut ensi kesälle varmistuvat. Retken hinta on 350–400 € riippuen osallistujamäärästä sisältäen tilausbussin, yhteysaluksen, kaksi yötä hotellissa aamiaisineen, veneretken ja opastukset, illalliset perjantai- ja lauantai-iltana, lounaan lauantaina sekä iltasaunan yhteinä iltana. Maksuohjeet lähetetään ilmoittautuneille erikseen. Retkelle otetaan mukaan enintään 40 osallistujaa.

Muutamia paikkoja jäljellä. Ilmoittautumiset 31.5. mennessä, **Sari Haarala**, 0400 808911 tai haaralasar@gmail.com. Tietoa Kökarista: www.kokar.ax. Tietoa majoituspaikasta: www.brudhall.com/fi/.

Huom! Retkellä on normaalista poikkeavat peruutusehdot:

- Peruutus viimeistään 45 vrk ennen matkan alkua, veloitetaan toimistokuluina 20 €.
- Peruutus myöhemmin kuin 45 vrk, mutta viimeistään 21 vrk ennen lähtöä, veloitetaan 50 % matkan hinnasta
- Peruutus myöhemmin kuin 21 vrk ennen lähtöä, pidätetään koko matkan hinta.

La 13.8. Vesiretkeilypäivä Karjakaivolla, alkaen noin klo 12.

Vesiretkeilypäivässä esitellään ja testataan erilaisia koottavia ja puhallettavia vesillä liikkumiseen sopivia välineitä (esim. kokoon taittuva kajakk, packraft) Jos aikaa ja innostusta on, voidaan myös ihmetellä vesistönylitystä perinteisemminkin keinoin eli kellutella rinkkaa. Läträämisen jälkeen lämmittelyt saunassa. Mukaan omat eväät ja sauna/uimakampeet. Ilmoittautumisohjeet ja lisätiedot laitetaan yhdistyksen nettisivulle, sähköpostilistalle ja Facebookiin, lisää voi myös kysyä **Antti Pasaselta** 050 376 8590 tai **Saara Loisteelta** 040 565 6231.

La 20.8. klo 14–17 Lauantaisauna Karjakaivolla

Naisille ja miehille vuoro erikseen. Tarkista tilanne lapinkavijat.fi-sivustolta tai yhdistyksen facebookista.

Ti–Su 16–21.8. Ijahis idja festivaalimatka Inariin

Ijahis idja (yötön yö) on alkuperäiskansojen musiikkitapahtuma, joka on järjestetty Inarissa vuodesta 2004. Ensi kesän ohjelmaa ei vielä ole julkaistu, mutta edellisvuosina on festaali sisältänyt myös muutamia saamelaiskulttuuria käsitteleviä luentoja.

Mökkimajoitus Uruniemen campingalueella. Sieltä on noin 2 km Inarin keskustaan. Alueelta vuokrattavissa polkupyöriä, kanootti tai soutuvene. Varsinainen festivaali on 19–20.8. Alkuviikosta tutustumme Saamelaismuseo Siidan uuteen näyttelyyn ja Pielpajärven kirkkoon. Retken hinta 175 €. Hintaan sisältyy majoitus, pääsymaksu ja opastus Siidan näyttelyyn ja risteily Inarin järvellä Pielpavuonoon, mistä kävellen Pielpajärven kirkolle ja takaisin Inariin (noin 7 km). Festivaali liput, ruokailun ja matkan Inariin jokainen järjestää itse. Ohjelma tarkentuu vielä kevään aikana. Viimeinen ilmoittautumispäivä on 15.7. *Esko Pesoselle* 044 951 4164, esko.pesonen@gmail.com.

SYYSKUU

La 24.9. klo 10–16 Syyssiivous ja lauantaisauna Karjakaivolla

Enemmän osallistujia, yhdelle vähemmän tekemistä ja enemmän yhteisöllisyyttä. Huolletaan majat, siistitään katot ja pihamaat ja varataan polttopuita tuleville kävijöille. Eväitä ja saunomiskampeet mukaan. Osallistujille tarjotaan lämmintä soppaa sekä kahvit/teet ja pullaa. Ilmoittautua voi tai vain saapua paikalle talkootk@lapinkavijat.fi tai *Kaisa Peuramäki* 050 353 7637.

TULEVAA

Ti 25.9. Sienikurssi

Tarkemmat tiedot löytyvät lehdessä 3/22.

Pe–su 7.–9.10. Syksyn viikonloppuvaellus

Tarkemmat tiedot löytyvät lehdessä 3/22.

Kimppakyydit ja kilometrikorvaus

Kun Lapinkävijöiden retkelle lähdetään kimppakyydein, kyydin antaja ja kyydin saaja voivat käyttää seuraavaa laskutapaa korvauksen määrittelyyn: kilometrit kertaa 0,25 euroa jaettuina autossa olijoiden määrällä kuljettajia mukaan lukien.

Retkelle ilmoittautuva kertoo samalla kyydin tarpeesta tai montako voi ottaa kyytiin sekä missä päin asuu. Vetäjä jakaa listan tarjoajista ja tarvitsijoista yhteystietoineen, mutta ei muuten osallistu kyytien järjestelyyn.

Kyydin tarvitsija ottaa yhteyttä kyydin tarjoajaan.

Asianomaiset sopivat reitin varrelta kohdan, josta kyydin antaja poimii kyytiläiset autoon.

Mikäli kyydin tarjoaja joutuu perumaan osanottonsa, hän ilmoittaa siitä vetäjälle sekä niille henkilöille, joille on luvannut kyydin. Vastaavasti myös kyydin saaja ilmoittaa perumisensa sekä vetäjälle että kyydin antajalle.

Lomaviikoille ja vaelluksille osallistuminen edellyttää joko HSL:n tai yhteistyökumppaniyhdistysten jäsenyyttä.

Kesähuoltoviikko 4.–12.6.2022

Isännät ovat Kukasjärvellä laittamassa paikkoja kuntoon kesää varten. Majaan mahtuu kesän tuloa tarkkailevia ulkoilijoita - jäseniä ja heidän vieraitaan. Isännät neuvovat tarpeen mukaan ensikertalaisia tai muuten tiedonjanoisia. Retkiseuraakin voi löytyä. Sauna lämpenee joka ilta. Ilmoittautumiset, lisätiedot ja aikatauluneuvot **Markus Pyhälä**, markus.pyhala@lapinkavijat.fi, 040 419 0967. Majoitus on maksullinen.

Pyöräretki saaristoon 18.–22.6.2022

Ennen juhannusta järjestetään yhdistyksen pyöräretki Turun ja Ahvenanmaan saaristoon. **ON PERUUTETTU.**

Pidennetty viikonloppuvaellus Kolilla 30.6.–3.7.2022

Suomen yksi tunnetuimmista kansallispuistoista odottaa Lapinkävijöitä pidennetylle viikonloppuvaellukselle Kolille, 35 km pituiselle Herajärven kierrokselle. Vaellusreitti tarjoaa upeita maisemia jylhien vaarojen laelta. Korkeuserojen ja maaston epätasaisuuden takia reitti on vaativa, tiedossa on jyrkkiä nousuja ja laskuja. Päivämatkat ovat n. 10–15 km pituisia. Yöymme reitillä kaksi yötä omissa majoitteissa ja vaelluksen päätteeksi yhden yön idyllisellä maatilalla Kolin keitaassa, joka sijaitsee Kolin kansallispuiston alueella.

Matkan hinta on 100–130 € sisältäen bussikuljetuksen Joensuu-Koli-Joensuu (vaellusreittimme saapumis- ja lähtöpaikkaan), yhden yön majoituksen, lauantai-illan saunan, lähtöpäivän aamiaisen majatalossa sekä oppaan palvelut.

Junaliput Joensuuhun ja takaisin jokainen ostaa itse. Junien aikataulutiedot mihin ostaa liput, tarkemmat tiedot vaellusreitistä sekä maksutiedot lähetetään ilmoittautuneille. Retkelle otetaan n.7 henkilöä.

Ilmoittautuminen 20.5.2022 mennessä **Marina Koskelaiselle**: koskelainen.marina@gmail.com, 0400 291 550

Kukasjärven retkeilyllinen talkooviikko 30.7.–6.8.2022

Talkoissa niitetään heinät, siivotaan ja kunnostetaan paikkoja. Talkoiden lomassa ehditään hieman retkeilemään opastetusti ja/tai poimimaan vaikkapa hilloja. Sauna lämpenee joka ilta. VR myy jo lippuja yöjuniin. Tällä hetkellä makuupaikoille myydään vain kokonaisia hyttejä, eli hinta on sama matkustaa pa hytissä yksin tai kaksin. Kolarin junassa hyttiin voi valita jopa kolme henkeä samaan hintaan.

Yhdistys maksaa menomatalla kimpptaksin Äkäslompolosta Pyhäjärven parkkipaikalle. Taksi lähtee Äkäslompolosta n. klo 13 ja siihen ehtii perjantaina Kolariin lähtevällä yöjunalla sekä siihen liittyvällä Äkäslompolon bussilla.

Paluumatkalle yhdistys maksaa kimpptaksin Pyhjärven parkkipaikalta Kittilään. Taksin lähtöaika sovitaan talkoissa, mutta taksilla ehtii 15.20 Rovaniemelle lähtevään bussiin, josta taas ehtii 17.45 etelään lähtevään junaan. Muitakin kyytejä voi käyttää, mutta silloin pitää järjestää itse kyydit perille asti. Yhdistyksen maksama kimpptaksi järjestetään vain edellä mainittuina päivinä ja edellä mainittuihin kohteisiin.

Ilmoittautumiset, lisätiedot ja tarkemmat aikataulut. **Markus Pyhälä**, markus.pyhala@lapinkavijat.fi, 040 419 0967. Majoitus on talkooväelle maksuton.

Vaellus Ruotsin Vindelfjällin tuntureilla 17.–27.8.2022

Vindelfjällin laaja luonnonsuojelualue sijaitsee Ruotsissa noin Tornion korkeudella, lähellä Norjan rajaa. Tärnaby ja Hemavan ovat tunnettuja hiihtokeskuksia ja Kungsledenin eteläisin osuus päättyy Hemavanin kylään. Tällä kertaa komeaa tunturialuetta lähestytään etelästä, Tärnabyn kylästä, ja ennen Syterin tunturitupaa siirrytään Kungsledenille.

Vaelluksen päivämatkat ovat 7–14 kilometriä ja tarkoitus on yöpyä pääasiansa Svenska Turistföreningenin maksullisissa tunturituvissa. Kaksi yötä vietetään sääsuojien vieressä. Osalla tuvista on mahdollista ostaa ruokatarvikkeita, joten kaikkea ei tarvitse kantaa mukanaan. Tarkoitus on selvittää mahdollisimman kevyin varustein. Matkoihin kuuluu mennessä tullen pari päivää, sillä reittiä (juna Vaasaan, laiva Uumajaan, bussi Tärnabyhin ja sama järjestys Ammarnäsistä Uumajan kautta kotiin) ei onnistu matkustamaan päivässä.

Hinta: vaelluksen hinta 270 €/ 259 € (eläkeläiset) sisältää opastuksen, laivamatkan Vaasa–Uumaja–Vaasa, hostelliöypymisen mennessä tullen Uumajassa, siellä liinavaatteet ja aamupalan, kuljetuksen vaelluksen alkuun, yöpymisen Ammarnäs Wårdshusissa ja aamupalan. Hintaan eivät sisälly junamatkat, linja-autokuljetus Vaasan ja Uumajan satamissa, linja-autokuljetukset Ruotsissa ja majoituskulut STF:n tuvissa.

Tiedustele mahdollisia peruutuspaikkoja **Raija Hentmanilta** vain sähköpostitse, rajja.hentman@nic.fi. Lisätietoja voit kysellä myös numerosta 0400 380 606.

Telttavaellus Piilolan polulla 2.9.–11.9.2022

Retki on täynnä, varasijalle voi ilmoittautua.

Piilolan polku on historiallinen erämaareitti pohjoisessa havumetsävyöhykkeessä. Reitti yhdistää Vätsärin erämaa-alueen Suomessa ja norjalaisen Ylä-Paatsjoen kansallispuiston. Lyhyempi reittivaihtoehto on n. 40 km (n. 20 km/suunta), jolloin tiistaina voi pitää lepopäivän tai tutkia Piilolan autioituvan ympäristöä. Pidemmässä vaihtoehdossa käymme tiistaina Piilolan autioituvalla päivärepuin Norjan puolella (Huom! Passi tai kuvallinen henkilökortti oltava mukana), jolloin lisäkilometrejä tulee n. 20. Paluuosuudessa osa ryhmästä

kulkee toista reittiä, jolloin päivittäin tulee muutama lisäkilometri. Vaelluksen päätteeksi majoitumme hotelli Ivalossa. Retken vetäjinä toimivat **Juha Karsikas**, **Ville Rantanen** ja **Marina Koskelainen**.

Juna lähtee Helsingistä Rovaniemelle perjantaina 2.9. illalla. Sieltä jatkamme vuoro- ja tilausbusseilla vaelluksen lähtöpisteeseen. Helsinkiin palaamme sunnuntaina 11.9. aamulla. Retken hinta on 350-450 € riippuen osallistujia määrästä sisältäen juna- ja bussikuljetukset, yöpymisen vaelluksen jälkeen (sauna, illallinen, aamiainen) ja oppaiden palvelut. Maksuohjeet lähetetään ilmoittautuneille erikseen. Retkelle otetaan mukaan max. 18 vaeltajaa. Ilmoittautumiset 31.5. mennessä **Juha Karsikas** 040 548 1250, juha.karsikas@icloud.com.

Tietoa reitistä: <https://www.luontoon.fi/piilolanpolku>

Tietoa majoituspaikasta: <https://hotelivalo.fi/>

MATKOJEN PERUUTUSEHDOT

Ennakkomaksu on n. 25 % matkan arvioidusta hinnasta

- Viimeistään 35 vrk ennen matkan alkua, veloitetaan toimistokuluina 20 € / hlö
- Myöhemmin kuin 35 vrk, mutta viimeistään 14 vrk ennen lähtöä, veloitetaan ennakkomaksu.
- Myöhemmin kuin 14 vrk, mutta viimeistään 48 tuntia ennen matkan alkua, veloitetaan 50% matkan hinnasta.
- Myöhemmin kuin 48 tuntia ennen lähtöä, on matkanjärjestäjällä oikeus pidättää koko matkan hinta.

Jos tilaajalla on sairauden tai muun yleisten valmismatkaehtojen mukaisen pakottavan syyn perusteella oikeus peruuttaa matka, on HSL:llä oikeus periä kohtuullinen korvaus matkasta yhdistykselle jo muodostuneista kustannuksista, kuten ennakkoon maksetuista palveluista, joista HSL ei saa maksun palautusta (esim. matkaliput, majoituspalvelut, myös osuudet yhteisistä tilausajoista ja majoituksista). Äkillinen matkalle lähdön este on todistettava lääkärintodistuksella tai muulla luotettavalla kirjallisella selvityksellä.

Kehotamme matkustajaa ottamaan matkavakuutuksen, johon sisältyy peruutusturvavakuutus

Helsingin Seudun Lapinkävijöillä on osanottajien vähyyden tai muun ennaltaarvaamattoman syyn johdosta oikeus peruuttaa lomatilaisuus 14 vrk ennen ilmoitetun tilaisuuden alkamispäivää olematta velvollinen korvauksiin. Järjestäjän peruuttaessa tilaisuuden osanottomaksu palautetaan kokonaisuudessaan.

Tällä palstalla kerrotaan Helsingin Seudun Lapinkävijöiden hallituksen päätöksistä ja muista jäsenistöä koskevista ajankohtaisista asioista.

Kevätkokouksen kuulumisia

Onnekaasti koronarajoitukset päättyivät ja kevätkokous pystyttiin pitämään Pasilan kirjastossa. Sekä kokous että kerhoilta on katsottavissa myös yhdistyksen YouTube-kanavalla. Linkki löytyy kotisivuiltamme kohdasta Tiedotus/Sosiaalinen media.

Koronapandemia haittasi myös viime vuoden toimintaamme, joten 12 tapahtumaa peruuntui. Toteutuneita oli siitä huolimatta 40. Sekä Karjakainon että Kukasjärven käyttö lisääntyi 2021, joten kummankin tukikohdan tulos kääntyi viimein plussalle. Yhdistyksen taloudellinen tulos oli +4 853,65. Jäsenmäärämme lisääntyi viime vuonna vajaalla viidelläkymmenellä ollen vuoden lopussa 904 jäsentä. Monipuolinen toimintamme houkuttelee uusia jäseniä.

Yhteiseksi hyväksi

On kiva lähteä valmiille päiväretkelle, kurssille, asiantuntijaluennolle, vaellukselle ja niin edelleen. Jotta on tarjottavaa, tarvitaan tekijöitä. Toimikuntien jäsenmäärälle ei ole ylärajaa. Jos jokainen toimikuntaan kuuluva järjestää yhden tapahtuman vuodessa, viisi jäsentä järjestää viisi tapahtumaa, kymmenen järjestää kymmenen tapahtumaa.

Yhden tapahtuman järjestelyjen hoitaminen vie yleensä tapahtumasta riippuen muutaman tunnin (järjestämisen vaatimat yhteydenotot, mahdolliset tilavaraukset + itse tapahtuma). Onko se vähän vai paljon?

Mitä sinä siitä sitten järjestäjänä saat? Euroja ei heru, mutta tarjolla on hyvää mieltä, onnistumisen kokemuksia, uutta oppia, yhteisöllisyyttä, uusia kavereita. Ja nämä kaverit ovat muuta kuin someklikkauksia. Toimikuntaan voi ilmoittautua silloin kun haluaa, ja siitä voi lähteä silloin kun haluaa.

Tule mukaan koulutus-, ohjelma-, talkoo-, tiedotus- tai ulkoilutoimikuntaan tai vaikka useampaan. Ota yhteyttä toimikunnan vetäjään, yhteystiedot löytyvät yhdistystiedotteesta lehden lopusta.

Karjakaino

Mahtavaa, että Karjakainolla riittää kävijöitä. Joka ikisen kävijän on kuitenkin muistettava ne muutamet yhteiset säännöt:

- Pilko puita vähintään käyttämäsi määrä, ja vie puut sinne mistä niitä käytit.
 - Lakaise lattiat, pyyhi pöydät ja tiskaa käyttämäsi astiat.
 - Älä jätä vettä ylä- tai alamajan vesiasiioihin.
 - Kirjaa nimesi seurantakirjaan.
 - Maksa yöpymis- ja saunamaksut heti käytön jälkeen.
 - Älä jätä Karjakainolle mitään tavaroita tai ruoka-aineita.
- Vain sääntöjä noudattamalla Karjakainon käyttö on kaikille jäsenille mukavaa.

Lapinkävijät 50 v.

Ensi vuosi onkin juhluvuosi. Pieni työryhmä (Raija Hentman, Juha Karikas, Kirsti Klemola, Markus Pyhälä), jota vetää Marina Koskelainen, on pitänyt lehden ilmestymiseen mennessä pari kokousta, joissa on mietitty monipuolista ohjelmaa vuodelle 2023.

Kuulutus kaikille jäsenille: kokamme kaikenlaista haastattelu- ja kuvamateriaalia vuoden 1973 alusta lähtien. Kaivelethan arkistojasi ja muistilokeroitasi ja ilmoittaudu Raija Hentmanille (raija.hentman@nic.fi, 0400 380 606), joka tallentaa näitä tietoja haastatteluun ja kerää samalla kuvia vuosien varrelta. Kaikki käy: hauskat sattumukset, muistot tapahtumista, vetäjästä, faktat vaikkapa talkoiden osanottajista, kannetuista rakennustarvikemääristä, vaellus- ja retkikohteista, saunailloista. Ne kuttaneetkin asiat voi kertoa, eihän tämä mitään satua ole, vaan tavallista elämää. Kaikki vuosikymmenet ovat olleet täynnä tapahtumia, ja niistähän nykyinen HSL on muotoutunut.

Lapinkävijä-lehti

Jäsenlehtemme painatuskulut pompasivat 30 %. Paperilaadun vaihdoksella voi jonkin verran vaikuttaa hintaan, mutta myös sivumäärällä. Tiedotustoimikunta kokoontui miettimään taittoa ja samalla lehteen tulevien tekstien enimmäispituuksia.

Menneitä-osaston tekstit ovat tärkeitä. Oleellisista asioista kertominen lyhyesti on paljon vaikeampaa kuin pitkästi selostaminen. Siihen kuitenkin pyrimme. Niinpä lyhyistä illan tai päivän mittaisista retkistä ja tapahtu-

mista enimmäismerkkimäärä on 500–800 merkkiä välilyönteineen sekä 1–2 kuvaa. Viikonloppuretket enintään 3 000 merkkiä, sekä viikon mittaiset tapahtumat enintään 4 000–5 000 merkkiä. Kummastakin voi lähettää useampia kuvia, joista taittaja valitsee lehteen tulevat kuvat. Kuvien tulee olla alkuperäisiä ja käsittelemättömiä. Myös Omat tarinat-osastoon tulevia jäsenten lähettämiä juttuja koskee tuo 4 000–5 000 enimmäismerkkimäärä.

Toiminta- ja Loma-sivuille tulevissa ilmoituksissa on hyvä kertoa riittävän tarkasti mistä on kyse, mutta ilmoitukseen ei kannata laittaa sellaista tietoa, mitä tarvitsevat vain mukaan ilmoittautuneet.

Retki-lehti

Oletko jo Retki-lehden tilaaja? Oletko jo hyödyntänyt HSL:n jäsenten jäsenedun? Jollet, ilmoita nimesi, osoitteesi ja jäsennumerosi Raija Hentmanille, joka välittää tiedon Retki-lehteen, ja saat 5 euron alennuksen jokaisesta tilausjaksosta. Jos olet uusi tilaaja, alennus ensimmäisestä tilausjaksosta on 15 euroa ja seuraavista tuo 5 euroa.

Sakari Palo

Helsingin Seudun Lapinkävijöillä on taas ollut monia mielenkiintoisia tapahtumia. Tällaisia muistoja oli yhdellä mukana olleella. Tästä jäit paitsi, ellet ollut mukana.

Otsalamppuretki 18.1.2022

Tiistai-iltana toteutui pandemiasta huolimatta otsalamppuretki Paloheissä. Seitsemän kävelijää lähti seuraamaan Raija Hentmania otsalampujen valossa. Tosin valonlähteitä oli muitakin, sillä valaistut hiihtoladut risteilivät samoissa maisemissa. Tarkasti askeltaen matkasimme polkuja, joilla pystyi aavistamaan lumen alla olevat pitkospuut. Pysähdyimme tutkailemaan valtavaa siirtolohkarettä. Huomio kiinnittyi myös tuulenkaatamiin suuriin kuusiin. Vielä 100 vuotta sitten tuo aarnimetsä oli yksityisomistuksessa ja kuului Tuomarinkylän kartanoon. Lehtopöllön kutsu kuului pimeydestä.

Retken puolivälin paikkeilla nautimme lämpimät juomat kuusenrungolla istuen. Viimein

näyttäytyi täysikuu ohuen pilviverhon takaa ja loi omaa tunnelmaansa loppumatkaan. Kilometrejä kertyi kuutisen. Mukava iltakävely aarnimetsässä, josta kiitos Raijalle ja kanssakävelijöille.

Anita Kivirinta

Helmikuun puutalkoot

Nämäpä totisesti olivat talvitalkoot: pehmeää lunta polveen asti ja kuormat raskaita. Lumikengillä pärjäsi hyvin, mutta kuormien kiskoajat kahlasivat umpista. Täytyy seuraavalla kerralla tehdä polut etukäteen. Puupinot piti ensin lapioida lumesta ja irrotella sitten toisiinsa jäätyneet pöllit rautakangella ja moskalla. Puuta siirrettiin myös liiteriin ja hommia riitti kiitettävän runsaalle talkoolaisten joukolla. Vaan sittenpä maistui Aion

Raija Hentman

Helmikuun puutalkoissa lunta riitti, eikä se kantanut.

linssekeitto, Coyn leipoma juurileipä ja tietenkin sauna. Ihan parasta! RH

Tietoa virkistysalueista

Keväkokouksen jälkeen seurasi se illan mielenkiintoinen osuus, jossa Silva Sallamaa ja Sini Vauro Uudenmaan virkistysalueyhdistyksestä kertoivat sekä yhdistyksestä että ennen kaikkea Uuvien hoitamista virkistysalueista. Niitähän on 36, monet saarissa, mutta myös monia sisämaan ja merenrannan kohteita. Niistä esiteltiin muutamia tarkemmin sanoin ja kuvin. Uuvissa puhaltavat uudet tuulet, mikä tietää hyvää meille virkistysalueiden käyttäjille. RH

Lumikenkäilyä

Mustavuorella lumikenkäiltiin vetisessä räntää roiskivassa illassa. Vaan ei se oikeastaan haitannut. Tuntui ihan mukavalta olla porukalla ulkona. Paitsi osanottajasta, jonka alla ojan jääkansi murtui ja märkä mutakuor-

rutus käänsi kulkusuunnan takaisin autolle.

Maaliskuun lumikenkäretki Usmiin ei olisi voinut olla erilaisempi: hankikanto ja aurinko killotti täydeltä terältä. Hyvinkään Usmin maisemat ovat komeita, ja Airi Harjula tietää parhaat reitit. Ne tärkeät eväät syötiin Kaksoislammen laavulla ja ehdittiin vielä latukahvilaankin. Olo oli sopivan uupunut kotiin päästyä. Kiitos Airi! RH

Ensiavuksi

Rikhardinkadun kirjastoon kokoontui reilut 20 henkeä imemään oppia Airi Harjulan esityksestä retkeilijän ensiapuvälineistä. Perusteellinen esitys kirvoitti myös keskustelua ja osanottajien omia vinkkejä. Näinhän tämä tiedon jakaminen parhaimmillaan toimii. RH

Raija Hentman

Lumikenkäilijät Piilolammen jäällä Usmin retkellä.

Raija Hentman

LAHTI, LUONTOKAUPUNKI

Läpi Hollolan, Lahden ja Nastolan mutkittuvan Ensimmäisen Salpausselän reunamorean pohjoispuolella alkaa Järvi-Suomi ja sen eteläpuolella leviää Rannikko-Suomi. Upeat harjumaastot leimaavat Lahden seudun luontoa, mutta erilaisia luontotyyppäjä on riittämiin.

Lehmusreitti 12,4 km

Lahden ydinkeskustaa noin parin kilometrin säteellä kiertävä Lehmuspolku on polkutarjonnasta ehkä hämmästyttävän. Vastoin odotuksia

tämä puistoreitti kuljettaa pääosin luonnon polkuja, ulkoiluteitä on seuraavaksi eniten ja asfalttiteitä kaikkein vähiten. Ympyräreitit kiertämisen voi aloittaa mistä kohtaa tahansa, mutta aloitetaanpa rautatieaseman kohdalta. Vesijärvenkadulta otetaan suunta länteen, siis myötäpäivään.

On luontevaa tutustua ensin Radiomäkeen, jonka korkeat mastot ovat olleet Lahden tunnus jo vuodesta 1927. Reitti mastoilta koukkaa kaupungintalon puistikon kautta ja matkalla voi piipahtaa myös Radio- ja TV-

Vesitorninmäellä polku kulkee kuin vihreässä tunnelissa.

museoon sekä Lahden vanhimmalle hautausmaalle. Tälle harjulle punaiset kaivoivat taisteluhautoja ja ratkaisevat taistelut valkoisten avuksi tulleita saksalaisjoukkoja vastaan käytiin juuri näissä maisemissa huhtikuussa 1918. Salskeista männiköistä laskeudutaan Lahden keskusta tuovalle Hollolan kadulle ja taas kavutaan ylös mäelle.

Nykyään Lahden suurmätet taitavat olla kaupungin tunnetuimmat rakennukset. Seuraava laskeutuminen tuo kapeaa polkua suoraan hyppyrien edessä olevan urheilukentän laidalle. Uusi kiipeäminen vie niskaa niksauttavan korkeiden suurmäkien alle. Huhuh, enpä kapuaisi edes maisemia katsomaan. Tästä Salpausselkää jatkuisi länteen Hollolan Tiirismaalle jyrkkärinteisten suppien ja korkeiden harjanteiden mylläkkänä.

Pikku-Vesijärven ja Vesijärven välissä hiekkatie johdattaa Lahden satamaan. Juuri nyt ei ole vesiurkujen näytösaika, mutta sataman kahvila- ja ravintolavalikoimasta voi valita mieleisensä levähdyspaikan. Kesäkuukausina täältä lähtee myös yhteysalus Enonsaareen, sen pieneen lomakylään ja luontopolulle ja edelleen Messilään. Sibeliustalokin on tuossa kivenheiton päässä.

Sataman takana kohoaa Karinien lehtomäki. Muutamat ulkoilutiet halkovat mäkeä, jolla on myös pieni-muotoinen puulajipuisto. Puiden ja taajana rehottavan pensaskerroksen suoja on lintujen mieleen ja sinne piiloutuvat myös kuvanveistäjä Olavi Lanun veistokset. Vaikuttavat kookkaat patsaat saavat rauhassa sanna-loitua ja tulla osaksi luontoa.

Mustankallionmäellä juhlittiin ennen helavalkeiden äärellä.

Katu- ja puisto-osuuden jälkeen otetaan tukeva etukeno, sillä nousu Niemenkallioille on jyrkkä eikä sovi huonokintuisille. Ylempänä käyrää seuraava kivikkoinen ja juurakkoinen polku tuo avokalliolle, jolta avautuu näkymä sataman ja Sibeliustalon suuntaan. Eikö tässä vielä tätä pitemmälle ole ehtinyt! Suojellussa lehtometsässä levittäytyy taaja kielomatto pohjajasvillisuutena. Kuinka täällä täytyykään tuoksua alkukesän iltana.

Mukkulankadun toisella puolella - keskellä kaupunkia - kavutaan portaita lammaslaitumen puolelle ja taas pois Vesteräsin puistossa. Mukavasti mutkitteleva ulkoilutie hyvin luonnonmukaisessa metsässä imaisee mukaansa, joten seuraava käynnös saattaa jäädä huomaamatta. Myös seuraavan metsäpolun pään löytymisen Lahdenkadun alituksen jälkeen on haasteellista, ellei reittimerkintöjen kohennusta ole tehty kunnolla. Mutta kapea metsäpolku on kiva kulkea. Polkua kuljetaan myös vesitornin mäellä, jossa kapean metsäkaistaleen molemmin puolin on kerrostaloja. Vihreässä tunnelissa voi kuitenkin kuvitella muuta.

Mustankallionmäeltä näkyy lounaaseen katsoessa Lahden keskustan kattoja, mutta toiseen suuntaa kookasta männikköä. Laakeat kalliot ovat komeat – onneksi tänne ei rakennettu 1750-luvulla linnoitusta. Ennen vanhaan täällä poltettiin helavalkeita, mutta näyttää se väki nykyäänkin kallioilla viihtyvän. Loppumatkasta harjulta alas ja Karjalankadun jälkeen taas Lotilanharjulle ylös on hyvää pitää tukeva ote kartasta, jotta päättyy

sairaalan sivuitse takaisin aloituspaikkaan.

Lisätietoja ja kartta: www.lahdenseudunluonto.fi/lehmusreitti

Merkintä: valkoisella pohjalla vihreä lehmuksen lehti

Pesäkallion ja Merrasjärven reitit noin 4,7 ja noin 2,7 km

Lahden pohjoispuolella, Vääksyn menevän tien varressa liplattelee Merrasjärvi. Pohjoispään uimarannalta urkenevat ulkoilutiet idän suuntaan - Pesäkallion ja Merrasjärven luonnon-suojelualueella on kokoa pari sataa hehtaaria ja Pesäkallion polku löytyy Takkulaan vievän valaistun ulkoilutien varresta.

Vanhan metsän paksut rungot hiljentävät äänet. Taajan oksiston alla on aina hämärää ja niukasti kasvilisuutta. Kuusten tikuiksi kuivuneet alaoksat siirtävät rungoista sivuille. Autojen humua kuulee vasta kun kapuaa sivulenkille, joka nousee kelojen koristamalle kallioalueelle. Tällaista siis olisi luonto ilman ihmisen sotkeutumista sen järjestykseen. Reitti sivuaa myös erityyppisiä soita ja pohjoispuolella seuraa jonkin matkaa vanhaa tien pohjaa.

Kun keltaiset maalimerkit ja viitat taas ohjaavat reitin metsäpolulle, lenkin loppupuolella sivutaan kalliojyrkännettä, josta pudonneet sammaloituneet lohkareet makaavat mylläkkänä maassa. Kuusten seassa on runsaasti isoja haapoja. Tämä on todellista pyymetsää, puukiipijöiden, tiltalttien ja pohjantikkojen mielimaisemaa.

Pesäkallion upealla luonnonsuojelualueen kuusivanhuksilla on kokoa.

Suojelualueen eteläosan ja Merrasjärven ympäristön erityyppiset lehdot ovat erityisen arvokkaita. Pesäkallion polulta palatessa voi ulkoiluteiden risteyksestä suunnata Holmaan päin ja poiketa ison opastaulun luota Merrasjärveä kiertävälle merkittömälle polulle. Järven etelänurkasta alkaa merkittömätön pitkospuureitti, joka haarautuu Mukkulaa kohti vieväksi reitiksi ja Merrasjärven rantaa myötäväksi lankkupolukseksi. Rantaan on rakennettu taukopaikaksi laituri, jota ei ole tarkoitettu uimiseen, mutta järvi-maiseman äärellä on hyvä taukopaikka.

Merrasjärven levähdyslaiturilla voi ihailla maisemia, mutta uimaranta on järven pohjoispäässä.

Vähän järven puolivälin jälkeen niin pitkospuut kuin polkukin loppuvat vähän epämääräisesti ja loppumatka tallotaan joko Vääksyntien piennarta tai sitten tien toisella puolella olevaa pyörätietä takaisin Merrasjärven uimarannalle.

Lisätietoja: www.lahdenseudunluonto.fi/pesakallio tai

merrasjarvi

Merkintä: Pesäkallion polulla keltaiset maalimerkit ja viitat, Merrasjärven polulla ei merkintää

Linnaistensuon luontopolku 1,5 km

230 hehtaarin suojelualue Lahden kaakkoiskulmalla on mitä hienoin

Linnaistensuon levollista maisemaa.

suokohde. Virallinen parkkipaikka on polun länsipäässä, mutta kyllä auton itäpuolellekin saa. Polun pätkät kummassakin päässä edeltävät pitkospuita, jotka halkovat suota.

Reunojen suurvarpurämeet vaihtuvat keskiosan avoimeksi nevaksi. Linnaistensuo on muuttanut muotoaan vuosien myötä, sillä suon reunaosista on nostettu turvetta ja laiteita on myös ojitettu. Turveladot ovat kadonneet, ojia on tukittu ja vähitellen suoluonto muuttuu alkuperäiseen suuntaan.

Luontopolun rastitaulut antavat napakoita tietoiskuja ja rytmittävät kulkua. Muutamat hauskat lepopenkit ja -tuolit tarjoavat mahdollisuuden lepäilyyn ja eväiden syöntiin. Mitäpä retki olisi ilma eväitä. Linnaistensuon aukeassa maisemassa on jotain ta-

vattoman rauhoittavaa. Vaikka kasvillisuus ei näytä erityisen runsaalta, pitkospuilta silti erottaa reunarämeiden suopursun ja juolukan ohella monenlaisia rahkasammalia, karpalon hentoja rönsyjä, pyöreälehtikihokin tahmaisia ja suokukan suppuisia lehtiä sekä tupasvillaa.

Rauhallinen tarkkailija voi saada kiikariinsa kurjen tai isokuovin, syysmyöhällä ehkä vain korpin ronkkuna kuuluu. Onneksi tästä luontokeitaasta ei tullutkaan kaatopaikkaa.

Lisätietoja: www.lahdenseudunluonto.fi/linnaistensuo

Merkintä: polulla keltaiset maalimerkit

Artikkeli on muokattu Latu & polku-lehdessä 4/15 ilmestyneestä artikkelista

Raija Hentman*Pitkälammen kota Sallassa**Raija Hentman**Kuukkeli poseeraa**Raija Hentman*

Pentti Lahdenvuo

KEVON REITILLÄ 1983 SYKSYLLÄ

Pankkien matkailukerhojen tilausbussilla saavuimme Saariselälle. Meitä oli kuusi uskaliaista, jotka yöpymisen jälkeen lähdimme Veijo Kallion ohjaamalla bussilla Ivaloon, mistä olisi jatkoyhteys Utsjoelle menevään bussiin.

Matkaa Kevon reitin lähtöpisteelle Kenestuvalle noin 150 kilometriä. Matkalla oli muutama pysähdys, jolloin tarjoutui mahdollisuus tutustua ympäristöön, erityisesti jäi mieleen seisahdus palaneen Neljän Tuulen Tuvan raunioilla. Monen tuntema majotuspaikka oli nimittäin tuhoutunut tulipalossa äskettäin.

Maisema muuttui vähitellen pohjoiseen mennessä karummaksi, metsä vaihtui pensasvaltaiseksi, näköalat avartuivat, taiga väistyi ja alkoi tundra. Petsikkotunturilta avautui Kaldoaivin erämaa. Jos lähtee Petsikolta vaeltamaan koilliseen, saa kulkea lintuntietäkin likimain 100 km ennen kuin törmää maantiehen, ja siihenkin vasta Norjan puolella lähellä Jäämeren rantaa. Maantie seurailee Utsjokea, joka muodostuu monista pitkulaisista järvisistä ja lompoloista. Ensimmäinen kylän

tapainen on muutaman asumuksen ja tusinan rakennuksen ryhmittymä nimeltään Mieraslompola, josta lähtee Kaldoaiviin polkuja ja nykyään myös mönkijäuria. Utsjoen sillan jälkeen olimme Kevon reitin lähtöpisteessä.

Rinkat selkään ja edessä oli mielestämme loputon määrä portaita, mutta täytyy muistaa, että Utsjoki virtaa alamaissa ja ylängölle on nousua ainakin runsaat sata metriä pystysuunnassa. Aluksi polku johdatti kulkijat läpi omenapuumaisen koivikon, jokunen mäntykin näkyi siellä täällä, mutta pian astuimme tunturimittarin ja pakkasen puremien luurankomaisten koivujen valtakuntaan. Monesti näytti kuin vain tuohi pitäisi pystyssä koivunrankaa. Polku oli selvä ja hyvin merkitty, Kevon uutta retkikarttaa tarvitsi katsoa vain määritellääkseen järven tai huipun

Kevojoen ylitys, mallia Pentti Kallio

nimen. Stuurra Balldotjavrin rannalla pidimme ensimmäisen sykkeentasaustauon. Näin syksyllä ei sääskistä ollut jälkeäkään, mutta myyriä kyllä vilisti sammalikossa, saattoipa olla jokunen sopulikin. Jonkin matkaa oli vielä tasaista tunturinummea, mutta sitten alkoi laskeutuminen Kevojoelle. Satakunta metriä laskua ja olimme Kevojoen kanjonissa. Matkalla tultiin mäntymetsän rajan sisäpuolelle, ohitettiin jokunen pyyntikuoppa ja sitten oli edessä kahlaamo joen yli. Ylitykseen oli varustauduttu jo ennakoon, ja jokainen käytti hyväkseen oman ratkaisunsa. Sidoin kengät rinkaankin, laitoin päällihousut rinkan päälle ja otin käkkyräisen koivuкеpin käteeni tueksi. Vettä oli polveen ja virtaus-takin jonkin verran, askel kerrallaan etenin varoen liukkaita kiviä, pohja ei ollut erityisen muhkurainen, joten vastarannan saavutin lopulta, varpaat tosin jo kylmäkipristäminä. Samoin onnistuivat muutkin ylityksessä. Viimeisenä tuli Pentti Kallio, joka oli kiven takana valmistautunut koitokseen teippaamalla ilmastointiteipillä saappaanvarret sadehousuihinsa. Pentti tuli reippaasti läpi virran, pärskeet nousivat vyötärön tasolle ja vastaranta oli saavutettu hetkessä. Esitys sai aikaan melkein suosionosoitusten tulvan, johon Pentti tyynesti sanoi, että menetelmä oli hänen poikansa Ilkan suosittama. Nyt seurassimme Njaggaljärven rantaa vielä runsaat pari kilometriä paikkaan, josta alkaa uudestaan nousu Kevon ylätasangolle. Ohitimme vanhan kammin, joka kyllä talvisaikaan olisi oiva suoja, mutta näin kesäkelillä vaikutti kostean epämiellyttävältä. Teltat pystyyn

lähelle järvenrantaa ja päivän ruokailu, pastaa spriikeittimellä. Illalla pieni poroparttio tuli lähellämme järveen pistävään niemeen, ja ui muutaman kymmenen metrisen salmen yli kanjonin toiselle puolelle. Kokemus sekin, kun emme koskaan olleet ennen nähneet porojen uivan. Yöllä telttani alta kuului järsintää, ja ei aikaakaan kun telttakaverini Aarne sanoi, että myyrä vipelsi hänen kasvojensa ylitse. Aarne aloitti pimeässä teltassa jahdin, ja tainnutti lopulta myyrän käyttäen kenkänsä lyömäaseena. Aamulla Pentti Kallio antoi Aarnelle lempinimen ”Tappaja-Arskaa”. Myöhemmin tutkimme teltan lattian ja havaitsimme siinä myyränmentävän eli ihmisen peukalonmentävän reiän. Kotona reikä korjattiin palasella ilmastointiteippiä.

Aamutoimien jälkeen alkoi nousu miehenkokoisten kivenjätkäleiden välistä kohti Kevon ylätasankoa, jossa oli koettelemuksen jälkeen pidettävä kunnon tauko. Kymmenkunta kilometriä ylätasangon kuivaa ja avaraa polkua, kunnes taas laskeuduttiin kanjoniin Kamajoen kahlaamolle. Kahlaus ei ollut yhtä vaativa kuin eilinen Kevojoen ylitys. Muutama kilometri kanjonin pohjalla, ja taas ylös ylängölle. Jälleen kymmenkunta kilometriä ylängöllä, jossa taidettiin saavuttaa reitin korkein piste Roajas-kaidilla noin 350 mpy. eli 200 metriä alapuolisen kanjonin pohjaa korkeammalla. Sitten seurasi lasku Fiellujoelle, jossa laitettiin leiri joen suupuolen kankaalle. Rinkat piti ripustaa roikkumaan tunturikoivun oksiin irtoremmien avulla myyrävaaran takia. Täällä oli retken yksi huippukoh-

de, Fiellun putous, ja retkeläisistämme erityisesti Yrjö Lepola oli innokkaana kuvaajana kuluttamassa filmiä ikuis-
taakseen nähtävyyden. Kerrottiin, että

Fiellun putous

putouksen reunalla on sijainnut piekanan pesäkin eräällä kallionkielekkeellä. Täällä sijaitsi myös vanha sääsuojaksi soveltuva turvekammio. Fiellun leiri-
paikalla majoittui monta telttakuntaa, mm. eräs suunnistajapariskunta, jonka 7-vuotias Venla-
tyttö vaelsi reittiä

suurella innolla. Tiedä sitten, jos vaikka hänestäkin tuli suunnistaja.

Aamulla nousimme ylängölle portaita, joilta avautui hieno näkymä putouslaaksoon. Ylängön polkua kesti viitisen kilometriä ja tulimme Kevonseinälle, josta kanjoni alkaa etelästä tultaessa. Mutta koska tulosuunnassamme olimme jo tottuneet kanjonin jylhyyteen, ei paikka tuntunut enää niin juhlalliselta. Tästä kun jatkaa matkaa melko tasaista tunturinkuvetta, ei voi olla kylläkään ihmettelemättä miten kanjoni alkaa kuin maa olisi revennyt äkkiarvaamatta. Kymmenkunta kilometriä nopeaa polkua, josta saattoi ihailia vastapäisen Ruohitunturin maaruskaa, sai meidät leiritymään järven 332,5 eteläharjanteella (Geavvoeasladdot). Taisipa joku käydä uimassakin virkistävässä vedessä. Ruska oli muutenkin tämän retken paras anti, riittäähän Kevon laaksossa tunturikoivuja ja avointa tunturinkylkeä on yllin kyllin.

Kamajoen ylitys

Njaggaljärven kapeikko tyynellä säällä illalla

Viimeisen etapin aluksi oli pari kolme kilometriä Ruktajärven autio-
tuvalle, jossa oli väkeä jo enemmän.
Loppuhuipentumana on Luomusjär-
vien välinen harjureitti, eräänlainen
Lapin Punkaharju. Ei ihme, että Lapin
ihmiset uskovat maailman luomisen
alkaneen täältä. Polun alussa oli järviä
yhdistävän puron ylitys kahlaamalla,
ja vettä oli ihan kylliksi tässäkin. Kun
sitten harjupolulla tuli vastaan
Hans Niittyvuopion opastama ret-
kiryhmä, huomautimme muutamaa
naista ylityksestä, koska heillä oli
jalassa vain ”kaupunkikengät”, Hans
vain hymyili meille neljän tuulen
pähineensä alta. Hänellä varmaan oli
ratkaisu ongelmaan, ei hän ollut ekaa
kertaa oppaana. Noin kymmenen
kilometrin harjupolku päättyy Sula-
ojan parkkipaikalle. Laitoimme teltat
parkkipaikan reunalle, ja jäimme

odottamaan aamubussia. Olisimme
kyllä päässeet iltabussillakin Saari-
selälle, mutta minulla oli toimeksianto
ostaa saamenkielen sanakirja Inarin
kirkonkylän kirjakaupasta ja tiesin,
että aamubussi pysähtyy tarpeeksi pit-
käksi ajaksi Inarissa, joten oli odotet-
tava aamubussia. Bussissa sai sopivan
annoksen lappilaista eksotiikkaa,
kun bussin takaosassa oli muutama
paikallinen lapinmies, jotka puhuivat
äänekkäästi saamea.

Mukana olivat: **Liisa Kallio, Pentti
Kallio, Aarne Heino, Yrjö Lepola, Kari
Ekholm, Pentti Lahdenvuo.**

Kuvat: **Pentti Lahdenvuo**

Pentti Lahdenvuo

PIILOPAIKAN JÄLJILLÄ

Suomalaisen turva on metsässä, sanotaan usein, kun kohtaa jotain odottamatonta ja yllättävää.

Metsään astutaan, kun halutaan eroon arkipäivän ”oravanpyörästä” ja haetaan mielenrauhaa. Näin voi sanoa, että metsässä sielu lepää. Metsä herättää aivan eri ajatusmaailman, luonto elää äänien ja valoisuuden suhteen omaa elämäänsä. Puro solisee, koski kohisee, puut humisevat, lehdet havisovat, varis raakkuu ja kettu haukkuu, sade ropisee ja pakkanen paukkuu; metsä on täynnä ääniä. Kesän vihreys ja valoisuus vaihtuu syksyn harmautteen ja pimeyteen, joka muuttuu talven valkeuteen ja lopulta keväiseen eloon heräämiseen.

Suomalaisia kohtasi suuri mullistus kesäkuussa 1941, kun II maailmansota tempasi meidät mukaansa. Suomen miesten oli marssittava rintamalle, jotta talvisodan menetetyt alueet vallattaisiin takaisin. Tuolloinkin löytyi ”toisinajattelijoita”, jotka vakauksestaan johtuen eivät halunneet tarttua aseisiin. Eräästä tällaisesta luin kymmenkunta vuotta sitten Klaukkalan Metsäkylän kyläkirjasta. Mies oli päättänyt piiloutua lähiseudun synkään metsään tietämättömiin. Hän tunsu metsän hyvin ja osasi sijoittaa piilopaikkansa niin, että sitä ei ihan helpolla löydettäisi. Joku hänen lähipiiristään tiesi piilon ja toimitti sinne aina silloin tällöin ruokapaketin. Tal-

vella ruokalahetys hoidettiin niin, että kallion alta kulkevalta ladulta vinssattiin narulla syötävää miehelle. Itse piilo oli tehty parin kivenjärkeen väliin päällystämällä riukujen varassa oleva katto sammalilla. Piilossa ei ollut minikäänlaista lämpölähdettä eikä valoa. Vain panna ja heinää oli pehmusteena ja lampaantaljavälly peitteenä.

Sodan oli alkuaan uskottu kestävän vain kesän ajan, mutta se kestitkin suomalaisten kohdalla yli 3 vuotta. Varmasti mies tiesi rintamakarkurin kiinnijäämisen seurauksen, saattoipa rangaistus olla mitä tahansa pitkän kuritushuonetuomion ja kuolemanrangaistuksen väliltä. Joten kun keran oli alkanut omaa polkuaan kulkemaan, se oli tehtävä loppuun asti. Päivät olivat taatusti pitkiä, ja ajatukset saattoivat liikkua vain suppealla tietopohjalla. Ulkomaailmasta ei tullut tietoja, eikä kenenkään kanssa voinut vaihtaa ajatuksia. Tässä pelon ja tietämättömyyden tilassa oli yritettävä päästä päivä päivältä eteenpäin. Helmingin suurpommitukset helmikuussa 1944 ovat varmasti kuuluneet Metsäkylään asti. Mutta saattoiko metsään piiloutunut rintamakarkuri aavistella niistä seuraavan mitään hänen kohtalooan helpottavaa, tuskin. Ehkä tieto kesän 1944 taisteluista saavutti myös piiloutujan ja viimein syyskuussa tuli rauha ja seuraavien viikkojen kuluessa rintamamiehet kotiutettiin. Voi

Pentti Lahdenvuuo

Turva luonnossa 1941 – 44 RH.

olettaa tässä vaiheessa piiloutujankin palanneen kotipiiriinsä.

Hän kävi nyt selvittyään koettelemuksesta hakkaamassa piilopaikkansa viereiseen kiveen tekstin: TURVA LUONNOSSA 1941 – 44 R H

Edesmennyt klaukkalalainen retkeilijä Keijo ”Keke” West ehdotti kerran, että yritetään etsiä se piilopaikka, johon sanoin, että kysytään vanhemmilta kyläläisiltä vihjeitä ja jos vaikka joku lähtisi oppaaksi paikalle. Ei tuntunut kuitenkaan löytyvän ketään paikkaa tarkemmin tuntevaa, joten retki jäi toteutumatta. Nyt Korona-aikana tein sitten polkupyöräretken Lamminsuon etelälaitaan Vantaan geokätkökartan osoittamaan kalliomaastoon. Jätin pyörän luonnonsuojelualueella rajaavaan puuhun nojaamaan ja laskeuduin kalliota vasten tulevan Lamminsuon reunaan kiertävälle polulle. Kiersin koko kallion etsien tarinaan sopivaa piiloa, mutta en löytänyt kohdetta. Mutta

koska paikalle on sijoitettu geokätkö, innostin geokätköilyä harrastavan kaverini Reinon lähemmään etsimään paikkaa. Ja viimein 19.10.2021 illalla se löytyi. Jo lähestyessämme kalliota Reino sanoi piilon olevan kallion keskijhyllällä, kymmenkunta metriä suon yläpuolella ja saman verran huipusta alaspäin.

Polku paikalle on haastava, on alitettava melkein ryömien pari kaatunutta puunrunkoa

ja tasapainoiltava kallionreunaan nojaten sekä varottava liukastumasta sammalikossa. Sitten kyllä koordinaatit hoitavat sinut perille ja kun löydät kiveen hakatun tekstin, olet perillä. Hämätäkseen virkavaltaa piiloutujan etsinnöissä, hän oli tehnyt kallionalustalle toisenkin piilopaikan, joka oli tietenkin tyhjillään ja sai etsijät lopettamaan operaation, kun paikka oli tarkistettu asumattomaksi. Tämä piilo on vielä minulle löytymättä.

Piiloutujan henkilöllisyys selviää Klaukkalan Metsäkylän kyläkirjasta. Hänen asuinpaikkansa oli läheinen Lintumäki, jonka hänen vanhempiensa Huikarit olivat vuokranneet Frans Johanssonin perillisiltä. Perheessä olivat pojat Ilmari ja Reino, joka valitsi sotakarkurin kovan kohtalon. Reino toimi sittemmin seppänä Klaukkalassa. Reino oli osallistunut talvisotaan ja vielä jatkosotaankin, mutta ilmeisesti jatkosodan hyökkäysvaihe vanhan

rajan taakse Itä-Karjalaan oli ollut hänelle ratkaisevana vaikuttimena siirtyä rintamakarkuriksi.

Tuolloin 80 vuotta sitten Lammin-suon ympäristö oli syrjäistä kulmakuntaa Helsingin pitäjän ja Nurmijärven rajamaastossa. Monikaan kulkija ei samoillut näitä metsiä varsinkin, kun vielä oli sota-aika. Läheisin asuttu talo oli suon pohjoispuolella sijainnut Lammin talo, jonka laitumella käyskennellyt karja oli Reinon tarkkailun kohteena. Hän havaitsi joskus syksyn edetessä karjan vähentyneen, joten hän viestitti avustajilleen, että kysykääpä Lammin väeltä, olisiko tuoretta lihaa saatavana. Taisi vaan lehmänliha mennä tuolloin kansanhuollon tarpeisiin.

1960 seudun rauha järkkäyi, kun uusi 3-tie sivusi Lamminsuon länsiläitää ja ei ehtinyt kulua kuin vajaa 30 vuotta, kun suon itäpuolelle valmistui

entisen ruuhkautuneen 3-tien korvaava moottoritie. Eikä suon pohjoispuolikaan välttynyt muutoksilta, kun 2020 avattiin aivan Lammin talon nurkalle Klaukkalan ohikulkutien ja moottoritien risteys. Kaikkien näiden keskelle oli vuonna 2000 perustettu Lamminsuon luonnonsuojelualue. Alueen pääelementit ovat itse suo-osa, joka on osin metsäpeitteistä korpea ja keskiosaltaan avointa lettosuota. Suo on melko koskematonta, ja on säästynyt ojittamiselta. Suon itälaidalla virtaa Lamminsuonoja, joka kerää vetensä suon pohjoislaidan lähteiköstä sekä Metsäkylän, Palojoen ja Riipilän kylien laiteilta. Kolmas luontoelementti on eteläosan jylhä kallio, jonka alustalla on lehtomaista kasvustoa.

Silloin 80 vuotta sitten tämä kallio antoi suojaa ihmiselle, mutta nyt ihminen suojelee tätä kalliota.

Sakari Palo

KIRJAREPPU

Kirjareppu kertoo uusista kartoista, karttasovelluksista sekä retkeilijää ja luonnonystävää kiinnostavista kirjoista, ja opastaa myös vanhojen kirja-aarteiden äärelle. Miten milloinkin.

Kruunun jalokivet

Vallisaari ja Kuninkaansaari
Ove Enqvist & Taneli Eskola
Atlasart 2021

Vallisaari ja Kuninkaansaari olivat vuosisatoja sotilaskäytössä ennen avautumistaan yleisölle vuonna 2016. Siviileiltä suljettu saari kehittyi upeaksi luontokohteeksi, jota nyt yritetään säästää rajoituksin lisääntyvästä liiketoiminnasta huolimatta. Saarien luontoarvoista kerrotaan muissa teoksissa, sillä tämä kirja keskittyy historiaan.

Kirjoittaja Ove Enqvist on sotatieteiden tohtori, komentaja evp., joka on julkaissut yli kolmekymmentä teosta rannikko- ja meripuolustuksesta. Tekstissä käydään saarien historia läpi Ruotsin vallan ajasta autonomian ai-

kaan ja itsenäisyyden ajan sotilaskäyttöön. Vallisaaren ja Kuninkaansaaren yleisölle avaamisen edellytyksenä oli, että saarten toiminta rahoittaa itse itsensä. Siinä on jo itsessään ristiriita luonnon suojelemisen, rakentamisen ja toiminnan lisäämisen välillä. Sotien jälkeen saaret olivat useiden perheiden koti, puutteistaan ja kulkemisen hankaluuksista huolimatta rakas paikka.

Kirjan kuvitus on kiinnostava yhdistelmä vanhoja mustavalkokuvia museoiden arkistoista, vanhoja karttoja, linnoituspiirustuksia, muutamia akvarelleja sekä Aalto-yliopiston dosentti ja valokuvataiteilija Taneli Eskolan upeita kuvia. Historiasta kiinnostuneille teos avaa näkymiä, joita ei saarilla kiertäessä huomaa ilman kirjan vinkkejä. RH

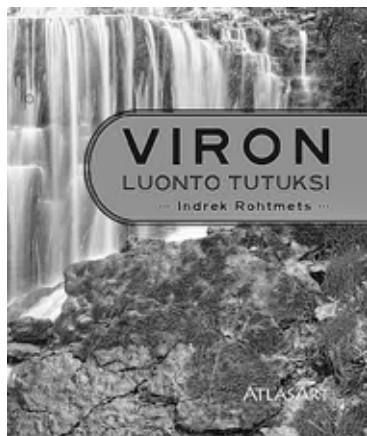
Suomen upeimmat muinaiskohteet

Tuomo Kesäläinen
Karttakeskus 2021

Tuomo Kesäläinen tuli alun perin tunnetuksi Suomen luolia, sittemmin myös rotkoja ym. geologisia erikoisuuksia esittelevistä kirjoistaan. Tässä teoksessa esitellään yhdellä sivulla tai aukeamalla lyhyin tekstein sekä kuvalla tai kahdella 72 muinaiskohdetta.

Kohteet on jaoteltu 15 eri tyyppiin, esimerkkeinä esihistorialliset asuinpaikat, hiidenkiukaat ja lapinrauniot, kuppikivet ja -kalliot, linnavuoret, muinaistiet, rajakivet ja rangaistuspaikat. Esiteltyjen kohteiden lisäksi listataan kymmenen muuta kohdetta GPS-koordinaatteineen, paitsi kalliohakkauksista ja saamelaiden palvospaikoista 9 sekä saivojärivistä 8.

Kirja tarjoaa automatkalle ja pyöräretkelle mielenkiintoisia kohteita poikkeamiin totutuilta reiteiltä. Useimmille kohteille ei julkisilla pääse, joskin joitain sijaitsee asutuksen keskellä. Kustakin esitellystä kohteesta ote GT-kartasta ja maastokartasta auttavat löytämään perille. Rh

Viron luonto tutuksi

Indrek Rohtmets
Atlasart 2020

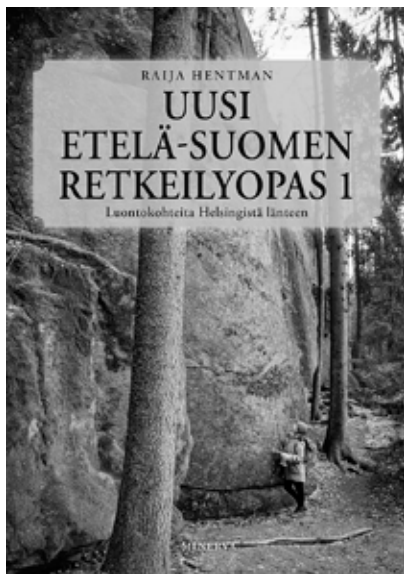
Matka Suomesta Viroon ei ole pitkä, mutta naapurimme luonto on aivan erilaista. Siihen syynä on maaperän paksu hiekka-, savi- ja kalkkikivikerrostuma, joka Suomessa on kulunut pois. Teoksen kirjoittaja Indrek Rohtmets on sekä biologi että journalisti, joten luonnontuntemus ja sujuva kynänkäyttö ovat kohdallaan.

Kirjassa esitellään sata luontokohdetta eri puolilta Viroa, monet suomalaisille tuntemattomia. Kohteet esitellään viidessä osiossa: Saaret, Hiidenmaa ja Saarenmaa, Pohjois- ja Keski-Viro, Koillis-Viro, Etelä-Viro ja Lounais-Viro. Kutakin osaa edeltää yleiskartta, johon numeroidut kohteet on merkitty. Teksti ja kahdesta kolmeen kuvaan esittelee kunkin kohteen yhdellä aukeamalla. Meheviä luontokuvauksia höystetään viittauksilla historiaan, uskomuksiin ja kansanperinteeseen.

Kukkaloisto, linnusto, perhoset, rehevät jalopuumetsät, karut suot,

järven, purot, lähteet, geologiset erikoisuudet, jyrkänteet ja alvarit fossiileineen esitellään koukuttavin sanakääntein. Jo muutaman sivun jälkeen alkaa mieli tehdä pyöräretkelle, jolla voi kaikessa rauhassa koluta paikkoja eri vuodenaikoina.

Teoksen on suomentanut Aura Koivisto ja tarkistanut Juha Valste. Suomentajan huomautukset antavat lisätietoa suomalaisille tuntemattommista yksityiskohdista. RH

Uusi Etelä-Suomen retkeilyopas 1
Raija Hentman
Minerva 2022

Raija Hentmanin edellinen Retkeilyopas luontokohteista pääkaupunkiseudulta länteen ilmestyi vuonna 2014. Sekin oli ja on varsinainen bestseller, jota itse olen hyödyntänyt paljon. Sen avulla olen löytänyt lukuisia itselleni uusia retkikohteita säädyllisen ajo-

matkan päässä kotoani Espoosta. Tämä uusi retkeilyopas panee aina vaan paremmaksi, ja on valtavan työn tulos.

Minulla oli ilo olla mukana projektissa autokuskina useilla retkillä. Sekin pieni osuus projektissa konkretisoi, mikän työ on ollut takana, kun kaikki paikat on käyty itse läpi, tutkittu taustatiedot, liitetty kartat, kirjoitettu tekstit, käsitelty kuvat, oltu yhteydessä niin asiantuntijoihin kuin kustantamoon... ja mitä kaikkea. Tuloksena on tarkka ja perusteellinen kuvaus useasta sadasta kohteesta 110 kilometrin sektorin sisällä Helsingin keskustasta. Uudessa kirjassa on noin 75 kokonaan uutta kohdetta.

Kirjan kohteet on ryhmitelty eri etäisyyksiin Helsingin keskustasta: 50, 70, 90 ja 110 km. Lohko A kattaa läntisimmän sektorin rannikosta Lohjanjärven eteläosan tietämille, lohko B siitä pohjoiseen noin Karkkilaan asti, ja lohko C tästä pohjoiseen noin Hyvinkään kohdalle etelä-pohjoisuunnassa. Kullakin lohkokolla on kirjassa oma värinsä, mikä helpottaa kohteen löytymistä. Hakemistoja on kolme: kohteiden aakkosellinen hakemisto, aihekohtainen sekä paikkakuntakohtainen hakemisto. Lyhyen tutustumisen jälkeen hakemansa kohteen löytää hyvin. Espoon, Helsingin ja Vantaan kohteita ei ole mukana, koska ne löytyvät Uudesta pääkaupunkiseudun retkeilyoppaasta (2018).

Kohteista on kartat kävelyreititeineen, sekä selkeät kulkuohjeet. Erityisesti arvostan viime mainittua, perille pääsee myös ilman navigaattoria. Lisäksi kohteista kuvataan pituus, vaativuus, reittimerkinnot, rakenteet,

palvelut sekä lisätiedot, jotka ohjaavat kohteen www-sivulle. Kuvia on paljon, valtaosa Raija omia. Samoin on tietoruutuja jonkun alueen ominaispiirteiden tarkemmasta esittelystä, esimerkiksi Hankoniemen erikoinen luonto, Teijon ruukit, Suitian ja Sjunbyn kartanolinnat. Kävelyreittien lisäksi mukana on muutama melonta- ja pyöräilykohde.

Maastopyöräreiteistä on vain lyhyet maininnat.

Kirjaa selaillessani tulee olo kuin vasikalla kesälaitumelle päästessään: koska pääsen taas tuonne ja tuonne ja tuonne.... Tulee varmaan sullekin! Kirja on tietoteos painonsa arvoinen kultaa.

Annu Koistinen

Sakari Palo

Helvetinkolu

Rinkan pohjalle kertyy kaikenlaista, kuten tietoja kurseista, näyttelyistä ja esityksistä sekä muita kuin retkeilytietoja ja -taitoja kartuttavia pikk-uutisia eritoten Lapista, luonnosta ja saamelaisista.

Metsämummo ja vaaritoiminta alkaa

Vapaaehtoistyöhanke Metsämummot ja -vaarit on käynnistynyt, suunnitelmalliset etenevät, ja pian päästään jo toimimaan koulujen ja päiväkotien kanssa.

Metsämummot ja -vaarit ovat vapaaehtoisia aikuisia, jotka lähtevät yhdessä sovittavina aikoina alakoulu- luokan tai päiväkotiryhmän mukaan metsään tai muualle ulos lähiympäristöön. He kulkevat lasten kanssa, neuvovat opettajan antamissa tehtävissä, herättävät kiinnostusta luontoon, juttelevat, pitävät perää jonossa... ja tulevat tutuiksi niin lapsille kuin koulun tai päiväkodin aikuisillekin.

Ryhtyisitkö metsämummoksi tai -vaariksi? Haluaisitko tehdä vapaaehtoistyötä, jolla voi tukea lasten luonto- ja ympäristösuhdetta? Entä retkeillä lähiluonnossa koululaisten tai päiväkoti-ikäisten kanssa opettajan apuna? Jutella samalla tärkeistä asioista? Jos kiinnostuit, ota yhteyttä ja kysy tarkemmin!

Lisätiedot: *Anna Kokkonieni*, ympäristökasvattajaopiskelija ja suomi toisena kielenä -opettaja anna.kokkonieni@iki.fi

Retkiruokakurssi Järvenpäässä

Järvenpään opisto järjestää retkiruokakurssin sunnuntaina 22.5. Jos haluat lähteä parantelemaan vaellus-

pöperöitä, ilmoittaudu tästä linkistä: <https://www.opistopalvelut.fi/jarvenpaa/course.php?l=fi&t=12682>. RH

Sipoonkorpeen hop-on, hop-off-bussilla

Viime vuoden ensimmäisen kokeilun jälkeen tänä vuonnakin tullaan jatamaan yksityisen bussiyhtiön järjestämää kuljetuspalvelua Sipoonkorven kansallispuistoon. Bussi liikennöi viikonloppuisin toukokuusta syyskuun loppuun. Linjan käyttöönoton toivotaan vähentävän ruuhkia ja väärinpysäköintiä Sipoonkorvessa. Bussin aikataulut ja reitit tulevat todennäköisesti myös HSL:n reittioppaaseen. RH

Ulkoilun turvallisuuskurssi 13.–21.8.2022

Survival Kilta ry:n vuoden 2022 Ulkoilun turvallisuuskurssi järjestetään elokuussa Enontekiöllä. Kurssilla käsitellään ulkoilun turvallisuusriskejä, niiltä suojautumista, sekä toimintaa henkiinjäämistilanteissa. Kurssin pääpaino on noin viikon mittaisella maasto-osuudella, jonka aikana tukeudutaan pääasiassa luonnosta saatavaan ravintoon. Kurssille kelpuutetaan kaikki 16 vuotta täyttäneet, terveet (ei tarvetta käyttää lääkitystä kurssin aikana), retkeilystä ja luonnosta kiinnostuneet henkilöt, jotka eivät pelkää vilua ja nälkää. Kurssilainen tarvitsee vuodenaikaan ja olosuhteisiin sopivan retkeilyvaatetuksen, josta annetaan tarkempi lista ilmoittautuneille.

Lisätietoa Survival Killan toiminnasta ja kursseista yhdistyksen kotisivuilla survivalkillta.fi. RH

Kevolle uusi tupa

Käyttökiellossa olleen Guivin kämpän tilalle rakennetaan kevään ja kesän 2022 aikana uusi autio-/huoltotupa. Vanha tupa on varattu rakentajien käyttöön ja on pois retkeilykäytöstä rakennustyömaan ajan. Tupa tehdään kaksiosaisena. Autiotuvan puoli majoittaa 6 henkeä. Huoltotuvan puoli on tarkoitettu luonnonpuiston huoltoa ja valvontaa varten huoltohenkilöstölle. Pihapiiriin tulee myös uusi liiteri ja käymälä, jotka ovat kokoluokaltaan sellaisia, että huoltoväliä voidaan nykyisestä pidentää ja näin vähentää ylimääräistä liikkumista ja luonnon kulumista. Uusi tupa avataan retkeilijöiden käyttöön ruska-ajalle.

Tuvan lisäksi Kevon tunturialueen reitin varrelta uusitaan käymälöitä yhteensä 5 kpl vuosien 2022–2023 aikana. Uusilla käymäläratkaisulla saadaan huoltoväli pidemmäksi ja vähennetään tarvetta liikkua reitillä motorisoidusti. Kuivakäymälöihin tulee umpinainen rakenne, missä syntynyt kiinteäjäte sekä suotoneste otetaan talteen ja kuljetetaan talvella maastosta pois asianmukaiseen jatkokäsittelyyn. Myös ympäristölle aiheutunut ylimääräinen ravinteiden ja mikrobien kuormitus vähenee uudella käymäläratkaisulla.

Metsähallitus 22.3.22 RH

Kruunuvuorta kehitetään

Laajasalon Kruunuvuoren alue Hel-singissä on rikas sekä historialtaan

että luonnonaltaan. Kruunuvuoren lampi ympäristöineen on suojeltu, kal-lialue on valtakunnallisesti arvokas. Kaikki alueen huvilat ovat tuhoutu-neet, mutta alueelle suunniteltu reitti tulee nostamaan esiin alueen moni-naista menneisyyttä. Entisen öljysata-man paikalle nousevat kerrostalot lisäävät kallioalueen ja lehtorinteiden käyttöpainetta, jota ohjaamaan tehtyjä suunnitelmia toteutetaan vaiheittain. RH

Lapin aluehallintovirasto rajoittaa metsästystä Lapin vilkkailla virkistys- ja matkailualueilla

Lapin aluehallintovirasto tiedotti perjantaina 28.1.22, että metsästystä rajoitetaan Inarin, Sodankylän, Sallan, Posion ja Rovaniemen kuntien virkistys- ja matkailualueilla helmi-kuun 4. päivästä alkaen. UK-puiston metsästysrajoitus on lainvastainen Inarin kunnan mielestä – Rajoitustoi-met ovat ylimitoitettuja, alueet liian isoja. Tässä on suurena uhkana se, että kansallispuiston käyttöön tulee lisää rajoituksia koskien kalastusta ja metsästystä. Kunta katsoo, että tässä ollaan kajoamassa kuntalaisten oi-keuksiin, joten valitus lähtee, sanoo Inarin kunnanjohtaja Toni K. Laine kommentoidessaan Inarin kunnan-hallituksen päätöstä jättää valitus Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen Lapin aluehallinnon päätöksestä koskien metsästysrajoituksia.

Maastopyöräilyhanke edisti yhdis-tyksen perustamista Saariselälle Yhdistyksen jäseniksi ovat tervetullei-ta kaikki alueen pyöräilymatkailuun

liittyvät yrittäjät pyörävuokraamoista hotelleihin ja matkailuyhdistykseen Open Fell Biking ry:n, jonka tavoitteena on tehdä Saariselästä yhteisvoimin laadukas, tunnettu ja helposti lähestyttävä pyöräilymatkailukohde. Sasa sanomat kevät 2022

Kisatason kuskeista kuntoilijoihin – Ylläs-Levi MTB sopii kaikille

Pyöräillen Ylläkseltä Leville halki tunturimaisemien ja lähes puhtaasti polkuja pitkin? Onnistuu! Ensi kesänä järjestettävä NUTS Ylläs-Levi MTB tarjoaa houkuttelevan ja turvallisen tilaisuuden selättää tämä kuuluisa tunturien väli. Uudistunut Ylläs-Levi MTB poljetaan heinäkuussa Suomen mittapuulla täysin uniikilla reitillä Ylläkseltä Leville. Reitti on monipuolinen mutta siitä huolimatta mahdollinen myös tavalliselle harrastajalle. Tapahtuman reitit takaavat turvallisen matkan tunturikylästä toiseen vaikkapa perheille tai ensimmäistä kertaa tunturissa pyöräileville. Tarjolla on hauskaa koko rahan edestä, eli matkoina ovat 75, 55 ja 30 kilometriä. Tärkeintä maastopyöräilyssä on luonto. Vaikka harrastajat suhtautuvat intohimoisesti pyöräilyyn, kyseessä on kuitenkin luontolaji. Muutenhan maastopyöräilijä olisi maantiepyöräilijä. Harvassa paikassa maastopyöräilyreitti tarjoaa Ylläksen ja Levin välisen reitin veroista kokemusta. Reitillä riittää nautittavaa maastoajelua sekä pätkittäin teknistä polkua mutta myös tuntureiden huipulta avautuvia maisemia. Tapahtuma on osa Outdoor viikkoa 4 -16.7.22. RB

Kuukkelilehti 11/22

Niesakero ja Äkäskero

Jos kylien läheiset tunturit ovat tulleet jo tutuiksi, kannattaa suunnata hie-man loitommaksi kylästä. Lännen suunnalta voi tavoittaa Niesakeron Luosun kylän tuntumasta. Alueella on myös luontopolku, jonka varrella voi tutustua eräkulttuuriin. Niesakero kohoaa n. 450 metriin ja sieltä on näkymät Ylläksen suuntaan.

Äkäskero on puolestaan kylän pohjoispuolella Muonion-Kittilän tien varressa. Reitti Äkäskerialle on helpointa aloittaa Peurakaltiolta, josta nousee polku keron huipulle. Keron korkeus ylittää 500 metriä ja sieltä on näkymät pohjoiseen Pallaksen suuntaan ja etelään Ylläksen tuntureille. Maastopyöräilyreitti kulkee ympyräreittinä keron laen kautta. Tunturin etelälaidalla on ollut hotelli Äkäskero, joka on tainnut viettää viimeiset vuodet hiljaiseloa ja aikaisemmin se on ollut auki lähinnä talviaikaan. Suunnitelmissa on ollut uudistaa hotellia. Läheisyydessä on mökkikylä, joka ei kuulu hotellille. Hotellille menee tie, joten sen kautta pääsee myös keron alarinteelle. <https://www.pallasyl-lasoutdoors.com/reitit/akaskeron-valloitus/RB>

Lähetä reppusi!

Kolin luontokeskus Ukon alakerran tiloja uudistetaan 1.4.–7.6.2022. Luontokeskus on remontin ajan suljettu yleisöltä. Rakentuvaan Retkinäytelyyn etsitään kolmea erikokoista retkireppua osaksi retkeilytaitoihin perehdyttävää osuutta. Jokaisen retkirepun yhteydessä kerrotaan kyseisen repun tarina. Lähetä repustasi tiedot ja kuva

28.4.2022 mennessä osoitteeseen ukko(at)metsa.fi. Reppujen valinta suoritetaan toukokuun alussa. <https://www.luontoon.fi/-/1%C3%A4het%C3%A4-retkireppusi-osaksi-kolin-luontokeskus-ukon-uutta-retkin%C3%A4yttely%C3%A4>, RB

Sallan luontokohteita

Sallan kansallispuistosta ja sen lähi-alueilta löytyy kesän matkailijoille useita hienoja vierailukohteita kesän rakennustöistä huolimatta. Ohessa muutamia kohteita Sallassa kesällä 2022.

1. Pahaojankuru

Sallan kansallispuistossa sijaitseva Pahaojankuru on nimensä veroinen, jyrkkä ja louhikkoinen, ja sen pohjalla kohisee pieni joki. Merkitty, noin 18 kilometrin pituinen ympyräreitti, Pahakurun kierros, kulkee aivan kurun reunaa, komeassa aihkimäntymetsässä. Reitin varrella pääsee näkemään myös kansallispuiston korkeimman huipun, Iso Pyhätunturin, eri suunnista. Pahaojankurulla on tulentekopaikka sekä portaat alas kurun pohjalle olevalle purolle. Retkeilijöiden on hyvä huomioida, että reitin varrella ei ole käytössä huussia.

2. Kolmiloukkonen

Kolmiloukkonen on koko perheelle sopiva nähtävyys, se sijaitsee lyhyen kävelymatkan päässä Sallan luontokeskuksesta (Salla Wilderness Park, ent. Poropuisto) ja pysäköintipaikasta. Läheisestä sijainnistaan huolimatta Kolmiloukkosella vallitsee erämainen tunnelma, josta voi nauttia kirkasvetsisen lammen kahdella eri laavulla.

Retken varren polku on paikoin kivikkoinen ja reitillä on korkeuseroja. Kolmiloukkonen sijaitsee Sallan kansallispuistossa. Sallan luontokeskuksen ja Kolmiloukkosen välinen reitti sorastetaan kesän 2022 aikana. Työ kestää arviolta yhden kuukauden, mutta työmaan ohi on mahdollista kulkea.

3. Pirttivaara ja Ruuhitunturi

Pirttivaara ja Ruuhitunturi tarjoilevat maisemia kansallispuiston ulkopuolella. Retkeillä voi ainoastaan Pirttivaaran uudelle näköalapaikalle, tai jatkaa matkaa Ruuhitunturin näköalatornille asti. Molemmilta avautuvat maisemat Venäjän suuntaan. Ruuhitunturiin pääsee kesällä patikoiden ja maastopyöräillen. Pirttivaara-Ruuhitunturin reittirakenteita uudistettiin kesällä 2021. Ruuhitunturin kyljessä on myös päivätupa.

4. Salmijoenkuru

Salmijoen kuru on jäätikön pohjalla virranneen jäätikköjoen kuluttama uoma. Jyrkkien rinteiden reunustaman kurun pohjalla virtaa louhikkoinen, puromainen Salmijoki. Kurun rinteet kasvavat komeaa vanhaa metsää, jossa on aihkipetäjiä ja keloja sekä kaunista kuusikkoa. Puronvarren lehtokorpien ja kalliopahtojen kasvillisuus on monimuotoista. Kurulle johtaa Salla - Kemijärvi -tieltä metsäautotie ja sen päästä merkitty reitti. Kuruun voi myös patikoida suoraan Tunturikeskuksesta merkittyä vaelusreittiä pitkin. Salmijoenkurulla on laavu ja huussi. RB

www.luontoon.fi

Polku Sallan kansallispuistossa

JÄSENEDET

Jäsenedet saa vain jäsenkortin esittäen

Calazolta 20 % alennus!

Retkeilyoppaistään ja vedenkestävis-tä retkeilykartoistaan tuttu Calazo myöntää Helsingin Seudun Lapin-kävijöille 20 prosentin alennuksen nettikaupassaan.

Alennuksen saadaksesi täytä mak-saessasi ”Minulla on alennuskoodi”-kohtaan HSL2020 ja ”haluan jättää viestin”-kohtaan HSL:n jäsennume-roni XXXX.

Alennus koskee myös Calazon Ruotsin, Norjan ja Tanskan karttoja ja kirjoja! www.calazo.fi

Scandinavian Outdoor

10%, Forum Helsinki sekä Tammisto Vantaa, www.scandinavianoutdoor.fi

Kilpisjärven retkeilykeskus

10% majoituksesta, ei kesä- ja syys-sesongilla.

www.kilpisjarvenretkeilykeskus.fi

Hotelli Hetan majatalo

10% normaalihinnoista, 5% alennus-hinnoista, www.hetan-majatalo.fi

Ankarat Avotunturit

15 % verkkokaupan tuotteista (ei elektroniikasta ja keitinlaatikosta), www.avotunturit.fi. Pyydä alennus-koodi ja ohjeet osoitteesta, jasenasiat@lapinkavijat.fi

Retki -lehti

uusi 6 numeron tilaus 35 € (norm.50 €) ja jo tilatusta lehdestä 5 € alennus. Lähetä tietosi Raija Hentmannille, raija.hentman@lapinkavijat.fi

YLEISTÄ

Helsingin Seudun Lapinkävijät ry

perustettiin vuonna 1973 edistämään erityisesti Helsingin seudulla Lapin matkailua ja retkeilyä. Jäsenyysmuodot ovat varsinaiset jäsenet, nuorisojäsenet ja kunniajäsenet

Jäsenmäärä:

26.4.2022, 868 henkilöä
ja lehden erillistilaaaja, 6 kpl

Jäsenmaksut:

vuodelle 2022 varsinaiset jäsenet
20 euroa ja nuorisojäsenet (alle 18
vuotiaat) 10 euroa

Jäsenasioiden hoitaja ja osoitteen muutokset:

Sakari Palo, 040 530 9578,
jasenasiat@lapinkavijat.fi,
Varahenkilöt: **Kauko Hämäläinen**
ja **Saara Loiste**

Taloudenhoitaja:

Marja Luhtala, Kuusmiehentie 72 B,
00670 Helsinki 045 264 3901,
talous@lapinkavijat.fi

Pankkiyhteys:

Nordea FI18 2142 1800 0138 42
Ei jäsenmaksuja tälle tilille.

Viitteet:

Karjakaivon käyttömaksut	1999
Kukasmajan käyttömaksut	1025
Goados-kodan käyttömaksut	1038
Varustevuokrat	123

MobilePay numerot:

Karjakaivon käyttömaksut	19993
Goados-kodan käyttömaksut	23747
Kukasmajan käyttömaksut	94700
Varustevuokrat	77448

HALLITUS

Puheenjohtaja:

Markus Pyhälä, 040 419 0967,
markus.pyhala@lapinkavijat.fi

Varapuheenjohtaja:

Raija Hentman, 0400 380 606,
raija.hentman@lapinkavijat.fi

Sihteeri:

Sirkka Leppänen, 050 346 5876
sirkka.leppanen@lapinkavijat.fi

Jäsenet:

Marina Koskelainen,
Saara Loiste, **Antti Pasanen**,
Kaisa Peuramäki, **Ari Saarinen**,
Taina Tervahartiala

Hallituksen sähköposti:

info@lapinkavijat.fi

TOIMIKUNNAT

Koulutustoimikunta:

vetäjä **Saara Loiste**, 040 565 6231,
koulutustk@lapinkavijat.fi,

Ohjelmatoimikunta:

vetäjä **Marina Koskelainen**, 0400
291 550, *ohjelmatk@lapinkavijat.fi*,

Talkootoimikunta:

vetäjä **Kaisa Peuramäki**, 050 353
7637, *talkootk@lapinkavijat.fi*

Tiedotustoimikunta:

vetäjä **Soile Taskinen**,
tiedotustk@lapinkavijat.fi

Ulkoilutoimikunta:

vetäjä **Juha Karsikas**, 040 548 1250,
ulkoilutk@lapinkavijat.fi,

Muut tiedot toimikuntien jäsenistä, toimihenkilöistä, tiedottamisesta ja tukikohdista Lapinkävijässä 1/2022 ja yhdistyksen kotisivuilla, lapinkavijat.fi.

VARUSTEVUOKRAUS

Rinkkoja

Keittimiä

Teltoja

Ahkioita

Vuokrausvastaava Antti Pasanen 050 376 8590 (tekstiviestillä)
Yhdistyksen jäsenille jäsenhintaan ja ei-jäsenille normaalihintaan.
Tarkemmat tiedot verkkosivulla www.lapinkavijat.fi

Muista aina!

RETKI-ETIKETTI

1. Kunnioita luontoa
2. Suosi merkittyjä reittejä
3. Leiriydy vain sallituille paikoille
4. Tee tulet vain sallituille paikoille
5. Älä roskaa

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Posti Green

Tule kokemaan erämaan rauhaa
Aakenuksen syliin

Kukasjärvelle

Jäsen, varaa itsellesi
Goados tai Kukasmaja
taikka molemmat

Ota yhteyttä *Markus Pyhälä*, 040 419 0967